

Slapend rijk

Franca Treur

Met illustraties van Olivia Ettema

Slapend rijk

en andere verhalen

2018 Prometheus Amsterdam

© 2018 Franca Treur

Omslagillustratie en illustraties binnenwerk Olivia Ettema
(www.oliviaettema.nl)

Omslagontwerp CMRB

Foto auteur Hüsne Afsar/Lumen Photo

Lithografie illustraties Marc Gijzen

Zetwerk Mat-Zet bv, Soest

www.francatreur.nl

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3686 4

Zolang ik bemind word kan mij niets gebeuren.

– Hugo Claus

WINST

Herman zou gelukkig zijn als hij de vrouw die voor dood op de stoep lag nog eens in de ogen mocht kijken. Hij had zijn visitekaartje in haar broekzak moeten stoppen toen ze weer begon te ademen, snel, voordat ze haar in de ambulance schoven. Hoe had hij kunnen weten dat ze in het ziekenhuis geen informatie geven? **7**

Ze had kort dik haar, geverfd misschien wel. Hij herinnert zich geen grijs, maar ook niet echt een kleur. Ze had in elk geval een bloemig luchtje op.

Het gaat hem niet om die haren of om het luchtje. Wie ooit iemands leven heeft gered, snapt dat. Het is met niets te vergelijken. Het is tijdelijk het werk overnemen van God.

Ronde polsen had ze, en volle armen. Haar gezicht herinnert hij zich niet, maar haar lippen hadden stevig aangevoeld. Is het te veel gevraagd om nog een keer zijn hand op haar onderarm te mogen leggen, te horen dat het goed is? Hij krijgt slaappillen van zijn huisarts, maar ze helpen niet. Wat een rust als hij niet meer naar haar postuur zou hoeven zoeken op straat.

In zijn jaszak zitten nu visitekaartjes. Zijn oude leven

staat erop, hij is met pensioen. Iedere vrouw van vijftig, zestig kijkt hij aan. Hij mag er nog zijn, want ze kijken allemaal belangstellend terug.

8 Laatst kon hij zomaar mee met een vrouw uit Diemen. Hij deed het, want zijn eigen vrouw is niet genoeg met hem begaan. Ze zoekt de poëzie, niet de ware emotie. Tegenwoordig pent ze zelfs onder het eten in een Moleskine-boekje. Met gestifte lippen gaat ze naar avonden waar poëzie een wedstrijd is. Hij is een paar keer met haar mee geweest. Men luistert naar het wezen van de dingen en joelt de favorieten naar de winst.

De vrouw uit Diemen heeft nog nooit in welk ziekenhuis dan ook gelegen. Ze biedt hem haar stevige schouder, lekkere gebakken dingen, en verder de gezelligheid die hij kent van vroeger, toen ze nog een kantinejuf-frouw hadden op kantoor.

Herman heeft nu twee leuke vrouwen die hem schat-telbaar noemen. Met de een kan hij ergens aankomen, bij de ander kan hij met zijn hele hebben en houden terecht. Al met al is dat dus meer dan vroeger. Maar wie hem tegenwoordig door de stad ziet gaan, denkt ongewijfeld: ach, die man daar is iets kwijt.

ENTHOUSIASME

Marie heeft buitenlandse gasten over de vloer en in haar enthousiasme slooft ze zich bijzonder uit om hun een onvergetelijke week te bezorgen. Ze vindt het haar eer te na om alleen de obligate dingen te laten zien, zoals de Kinderdijkse molens. Het programma dat ze heeft samengesteld is echt origineel en divers, een goede mix tussen beleven en bewonderen, binnen- en buitenactiviteiten. **9**

Op hun laatste avond organiseert ze een etentje met haar interessantste vrienden om de reiservaring van haar gasten nog persoonlijker te maken. Als Maries vrienden vragen wat haar logés van Nederland hebben gezien, beginnen die meteen heel enthousiast over de molens. Ze raken er niet over uitgepraat.

VERANDEREN

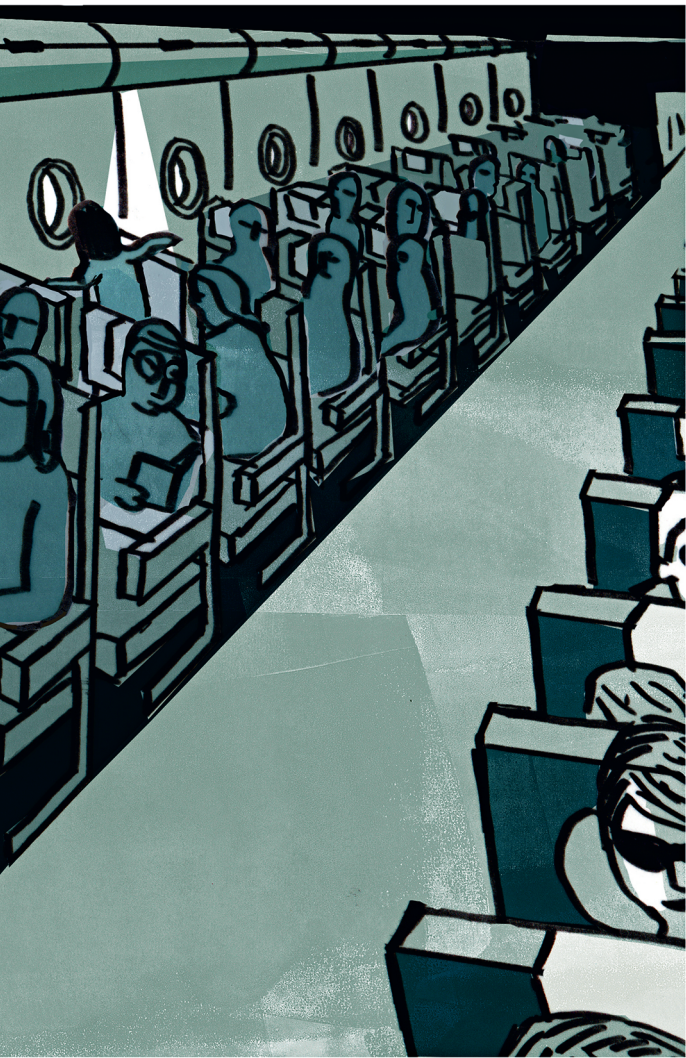
Tessa is onderweg naar Houston, waar ze slechts één dag zal zijn om een bedrijf te bezoeken, en ze voelt zich zo saai dat ze, om maar iets te beleven, de man naast haar over de Bijbel laat praten. **11**

Ze is nooit een enerverend type geweest, en onlangs werd dat nog eens benadrukt tijdens een lunch op het werk. Meestal gaat het daar over de plannen voor het weekend, maar nu wilde een collega, een drammerig type, van iedereen weten wanneer er voor het laatst onverwacht was aangebeld. Hij stelde de vraag in het algemeen en een paar mensen hadden interessante antwoorden gegeven. Hijzelf en een vrouwelijke collega kwamen op de proppen met minnaars en rode rozen, en een meisje van sales had afgelopen herfst een Marokkaan met een scootmobiel aan de deur gehad. Er was sprake van een lege accu. Ze had hem tweeënhalve kilometer naar huis geduwd en als dank mocht ze bij die mensen blijven eten, allemaal lekkere dingen die ze nooit eerder had geproefd.

Tessa had zich stilgehouden. Ze kon zich niet herinneren dat er de afgelopen jaren iemand spontaan bij

Ze laat de man naast haar

over de Bijbel praten

haar aan de deur had gestaan, behalve een collectant of een Jehova's getuige. Zelfs haar ouders belden altijd keurig van tevoren op.

14 En nu zit ze met een Jehova's getuigeachtige in het vliegtuig. Terwijl ze belangstelling veinst voor iets uit Ezechiël, is ze zich erg bewust van een gerommel in haar buik. Net voor het boarden had ze nog snel een grote SNICKERS gegeten.

Haar buurman vraagt plotseling of haar iets scheelt. Tessa verzwijgt de SNICKERS, maar mompelt iets over buikpijn. Ze voelt dat het bloed haar naar de wangen stijgt.

De man blijkt een geestelijk leider die ook aan handoplegging doet. Hij vraagt of hij haar alsjeblieft mag helpen. Voordat Tessa kan zeggen dat het niet hoeft, zit zijn hand al onder haar stoelriem. Met zijn ogen naar de bagagevakken geheven smeekt hij luidkeels om kracht, zodat hij deze vrouw in Jezus' naam kan genezen. Een paar mensen komen overeind om te zien wat er in godsnaam aan de hand is.

Nu heeft Tessa een verhaal waarmee ze de volgende lunchpauze kan aankomen. Die buik kan ze dan wel in nek veranderen. Maar eerst moet die hand daar weg, en moet zij weer in haar saaie zelf zien te veranderen.

EXPERIMENT

Cees en Dorinde hebben een appartement gekocht waar veel aan moet gebeuren. Er moet onder andere een nieuwe keuken in, op een andere plek dan waar die zat. Ze zijn allebei handig en willen zoveel mogelijk zelf doen. Maar het begint Dorinde op te vallen dat Cees bij het bespreken van de keukenplannen steeds begint over een vriend van hem bij wie het met de leidingen is misgegaan. **15**

‘Er is werk genoeg,’ zegt Dorinde. ‘Laten we anders de keuken maar uitbesteden. Dan concentreren wij ons op de rest.’

Eerst stribbelt Cees tegen, maar na een tijdje zegt hij: ‘Oké, als jij dat met alle geweld wilt.’ Via via vinden ze iemand en omdat Cees een klus heeft voor een belangrijke klant van kantoor, neemt Dorinde in haar eentje alles met de aannemer door.

Op de dag dat ze met de keuken gaan beginnen moet Cees eigenlijk naar zijn klant. Hij zit ermee. Hij heeft de theorie dat de werkmannen er de kantjes vanaf zullen lopen als er alleen een vrouw in huis aanwezig is. Een man dwingt respect af, denkt hij, maar een vrouw heeft in hun ogen nergens verstand van.

Dorinde zegt dat hij zich geen zorgen hoeft te maken. ‘Als ze al denken dat vrouwen niks kunnen, dan zullen ze zich voor een vrouw alleen juist méér uitsloven. Ze zullen eerder geneigd zijn wat extra dingetjes mee te pakken, dingen die ze strikt genomen niet hoeven te doen.’

Cees geeft toe dat dat ook een mening is, zij het een veel te optimistische.

Ze besluiten hun theorieën te testen door de werkmannen eerst een dag alleen in Dorindes aanwezigheid te laten werken, en de tweede dag met Cees er ook bij.

Het punt is dat alleen Dorinde de vergelijking kan maken, en dat Cees vermoedt dat Dorinde het belangrijker vindt om haar gelijk te halen dan om een echte test te doen, en dat Dorinde dat gevoel alleen maar weg kan nemen door hem wat experiment betreft gelijk te geven.

EIGEN MAKEN

Na een aantal vergeefse vruchtbaarheidsbehandelingen strandt Laura's relatie en koopt ze een appartement waarin ze een nieuwe start kan maken. Er hoeft niets aan het huis te gebeuren. Ze kan er zo in. **17**

Het probleem is dat haar meubels niet goed passen. Ze zet stoelen neer en bijzettafeltjes, maar ze lijken te veel bij een vorig leven te horen. In de zitkamer met de haard legt ze uiteindelijk alleen een paar nieuwe kussens op de grond. Hier wordt ze tenminste nergens aan herinnerd.

Dan vindt ze achter een radiator een oplader, een opgevouwen sinterklaasgedicht, en een roze rammelaar. Ze legt alles op een hoopje bij de voordeur en geeft het aan de vorige bewoner mee, de eerstvolgende keer dat hij komt voor de post. Geerten onthoudt zijn nieuwe postcode maar niet, zijn pakketjes worden hier nog steeds bezorgd.

Geerten neemt altijd de tijd. Hij moet er niet aan denken dat hij zijn huis aan een klusser zou hebben verkocht. Laura snapt tenminste dat het huis goed is zoals het is. Ze moet snel maar eens kennismaken met zijn vrouw, Wubke.

Laura zegt tegen zichzelf dat ze geluk heeft gehad. Voor hetzelfde geld was haar huis van iemand geweest die erin was overleden. Om zich tenminste één ruimte eigen te maken, schuurt en verft ze van de lege zitkamer alsnog de houten vloer.

Als Wubke aanbelt, heeft ze twee kinderen bij zich, peuters nog. Ze praat voornamelijk tegen het oudste kind. ‘Nu staan er andere spullen,’ zegt ze, ‘maar verder is het nog helemaal ons huis. Kijk, hier stond de box. En hier jouw fornuisje.’ ‘Ik moet plassen,’ zegt het kind. Wubke geeft de jongste aan Laura en opent de deur naar de badkamer. ‘Hier ging je altijd in bad.’

De bel gaat. ‘Dat is Geerten,’ roept Wubke naar Laura. ‘Kan jij misschien even opendoen?’

Ze staan in de zitkamer. Wubke wil weten wat er in hemelsnaam met de vloer is gebeurd. Geerten praat er snel overheen. ‘Lieverds,’ zegt hij tegen de kleintjes. ‘Hier, bij de haard zijn jullie geboren.’ De kinderen staren hem aan. Hij verschuift een van de kussens met zijn voet. ‘Gaan jullie hier maar even zitten, dan maakt papa een foto.’

De kinderen gaan op de kussens liggen. Geerten kijkt naar zijn vrouw. ‘Jij hoort er ook bij.’ Wubke duwt een kussen onder haar hoofd, strekt zich uit en schuift de kinderen wat op. Geerten zou eigenlijk links van haar moeten, zoals toen, bij de bevalling.

Ze kijken naar Laura. Geerten geeft haar zijn telefoon. Laura drukt af en geeft het toestel terug. Maar het moet over, en Wubke moet haar ogen openhouden.